

F. t. l. vedr. retsplejeloven.

læggelse og ransgning, kapitlerne 67, 68 og 69, indsættes efter reglerne om varetægtsfængsling som kapitlerne 71 (§§ 780 og 781), 72 (§§ 782-793) og 73 (§§ 794-800). Samtidig foreslås kapitel 73 om beslag på sigtedes formue og forbud mod foreninger og skrifter ændret til kapitel 74 (§§ 801-807) og kapitel 73 a om personundersøgelser ændret til kapitel 75 (§§ 808-811).

Som konsekvens af disse forslag til ændret systematik i 2. og 3. afsnit ændres afsnittene 4-11 til 3-10.

Lovforslagets §§ 742-754 svarer til udvalgets lovudkast i betænkningen nr. 622/71, § 1 nr. 16 (§§ 742-754). Lovforslagets §§ 755-779 svarer til udvalgets lovudkast i betænkning nr. 728/74, §§ 755-775.

Til § 745.

Bestemmelsen vedrører forsvarerens rettigheder under politiets efterforskning og er i det væsentlige i overensstemmelse med udvalgets forslag.

Stk. 1 angår forsvarerens adgang til det materiale, politiet har tilvejebragt.

Advokatrådet har i sin udtalelse anført, at bestemmelsen om, at forsvareren ikke uden politiets samtykke må udlevere det modtagne materiale til sigtede, næppe er af større betydning, da politiet erfaringsmæssigt ikke modsætter sig, at sigtede får materialet udleveret til gennemgang, og da forsvareren i øvrigt har både ret og pligt til at gennemgå materialet under møder, eventuelt under fængselsbesøg, med klienten. Da det ofte vil være hensigtsmæssigt, at forsvareren udleverer materialet til sigtede til gennemlæsning, bør bestemmelsen efter rådets opfattelse ændres, således at udgangspunktet bliver, at forsvareren har ret til at udlevere materialet til sigtede, medmindre de omstændigheder, der er nævnt i stk. 4, foreligger.

Justitsministeriet er enig i, at det ofte vil være en fordel, at sigtede får lejlighed til at gennemgå materialet. Som nævnt er det da også sjældent, at politiet modsætter sig, at materialet udleveres til sigtede. Den foreslåede regel er endvidere ikke til hinder for, at forsvareren foreviser materialet for sigtede, f. eks. under et fængselsbesøg.

Under hensyn hertil og til, at en videregående regel kunne medføre risiko for, at materialet kom uvedkommende i hænde, er bestemmelsen medtaget uændret i lovforslaget.

Politiets nægtelse af at give samtykke kan indbringes for retten, jfr. § 746, stk. 1.

I betænkningen har udvalget som stk. 3 foreslået en bestemmelse, hvorefter politiet »så vidt muligt« skal underrette forsvareren om efterforsk-

ningsskridt, som kan formodes at ville finde anvendelse som bevis under domsforhandlingen, således at han kan få lejlighed til at være til stede. Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets vurdering af, at udenretlige efterforskningskridt, der ikke kan opsættes, bør kunne foretages, selv om det ikke har været muligt at komme i forbindelse med forsvareren. Man har dog fundet det rettest at præcisere rækkevidden af denne undtagelse fra underretningenspligten i bestemmelsen. Den foreslåede bestemmelse i § 748, stk. 2, om underretning til forsvareren om afholdelse af retsmøder er ændret på tilsvarende måde i forhold til udvalgets forslag.

Efter stk. 4 i udvalgets forslag kan bestemmelserne i stk. 1 og 3 fraviges, hvis hensynet til statens sikkerhed, sagens opklaring eller tredjemand gør det påkrævet. Politiet kan endvidere under tilsvarende betingelser give forsvareren pålæg om ikke at videregive de oplysninger, han har modtaget fra politiet.

Advokatrådet har i sin udtalelse udtrykt betænkelighed ved denne bestemmelse. Rådet fremhæver, at det f. eks. ikke er ligegyldigt for forsvareren, når han skal tilrettelægge forsvaret, om han kan få at vide, hvem der har indgivet anmeldelse eller i øvrigt har afgivet oplysninger til politiet.

I betænkning nr. 622/71, side 12, anfører udvalget, at det af hensyn til opklaringen i vidt omfang er nødvendigt, at de oplysninger, som politiet tilvejebringer, ikke kommer til den mistænkte kundskab i utide, således at han kan indrette sin forklaring efter denne viden. Opklaringen af straffesager kunne modvirkes, dersom forsvareren straks lod det kendskab til politiets materiale, som disse regler åbner ham adgang til, gå videre til sigtede. Dette gælder ikke mindst sager, hvor sigtede benytter sig af sin ret til at nægte at udtale sig til politiet. I visse sager kan også hensynet til statens sikkerhed føre til, at forsvareren ikke kan få del i den samme viden, som politiet har.

Den foreslåede udvidede adgang til aktindsigt og deltagelse i bevisoptagelse på efterforskningsstadiet må afbalanceres med disse hensyn. Udvalget foreslår derfor i § 745, stk. 4, at reglerne om aktindsigt og adgang til at overvære udenretlige efterforskningskridt, som kan formodes at ville finde anvendelse som bevis, skal kunne fraviges, hvis hensynet til statens sikkerhed, til sagens opklaring eller til tredjemand - f. eks. en anmelder - gør det påkrævet, eller at der skal kunne gives forsvareren pålæg om ikke at videregive de oplysninger, han herved er blevet bekendt med.

Udvalget er opmærksom på, at nogle forsvarere måske ikke ønsker på efterforskningsstadiet at